

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 281

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 31 martie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
150.	— Decret privind conferirea Ordinului Național Pentru Merit	2
151.	— Decret pentru eliberarea din funcție a unui consilier de stat	2
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
233.	— Ordin al secretarului general al Guvernului pentru aprobarea Metodologiei privind atribuirea finanțării de către Secretariatul General al Guvernului, prin Serviciul dezvoltare comunitară, pentru proiectele aferente anului 2025	3
441.	— Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru modificarea și completarea Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 16/2019 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile furnizate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și instituțiile sale subordonate	4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
Decizia nr. 43 din 17 februarie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)		5–9
Decizia nr. 52 din 24 februarie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)		10–15

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind conferirea Ordinului Național *Pentru Merit***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2000 privind reinstituirea Ordinului și Medaliei Naționale *Pentru Merit*, aprobată prin Legea nr. 542/2001, cu modificările ulterioare,

în semn de înaltă apreciere pentru contribuția importantă în susținerea și dezvoltarea relațiilor politice, economice și culturale dintre România și Statul Israel, pentru rolul determinant în promovarea și cunoașterea în plan internațional a culturii și tradițiilor evreiești din țara noastră, precum și pentru promovarea României în lume,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Mare Cruce* Excelenței Sale domnului Reuven Azar, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Statului Israel în România în perioada 2022-2024.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

București, 31 martie 2025.

Nr. 150.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru eliberarea din funcție a unui consilier de stat**

În temeiul dispozițiilor art. 94 lit. c) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 3 și 4 din Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 aprilie 2025, doamna Sandra-Marilyn-Andreea Pralong se eliberează din funcția de consilier de stat, la cerere.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 31 martie 2025.

Nr. 151.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

ORDIN

**pentru aprobarea Metodologiei privind atribuirea finanțării
de către Secretariatul General al Guvernului,
prin Serviciul dezvoltare comunitară,
pentru proiectele aferente anului 2025**

Având în vedere:

— prevederile art. 2 alin. (12) din Hotărârea Guvernului nr. 266/2025 pentru aprobarea modului de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. c), d) și e) din anexa nr. 3/13/02a la Legea bugetului de stat pe anul 2025 nr. 9/2025;

— Referatul de aprobare al Ordinului referitor la Metodologia privind atribuirea finanțării de către Secretariatul General al Guvernului, prin Serviciul dezvoltare comunitară, pentru proiectele aferente anului 2025, înregistrat cu nr. 20/9.359/M.D. din 26.03.2025,

în temeiul art. 7 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului, cu modificările și completările ulterioare,

secretarul general al Guvernului emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin se aprobă Metodologia privind atribuirea finanțării de către Secretariatul General al Guvernului, prin Serviciul dezvoltare comunitară, pentru proiectele aferente anului 2025, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

(2) Fac excepție de la metodologia prevăzută la alin. (1) proiectele și acțiunile cu finanțare nerambursabilă acordată potrivit prevederilor Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, precum și proiectele și acțiunile realizate de către Secretariatul General al Guvernului, prin Serviciul dezvoltare comunitară, fără sprijinul unui partener.

Art. 2. — Finanțarea nu se acordă pentru activități generatoare de profit/venit și nici pentru activități ce presupun dezvoltarea infrastructurii solicitantului (proceduri de amenajări interioare, extindere, lucrări de construire etc.).

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Secretarul general al Guvernului,
Mihnea-Claudiu Drumea

București, 26 martie 2025.
Nr. 233.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bl. P33, parter, sectorul 5, București.

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

O R D I N

pentru modificarea și completarea Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 16/2019 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile furnizate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și instituțiile sale subordonate

În temeiul art. 3 alin. (13) și al art. 9 alin. (17) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 16/2019 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile furnizate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și instituțiile sale subordonate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 10 ianuarie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Tarifele pentru serviciile prevăzute în anexă se calculează, fără subdiviziuni, prin reducere când fracțiunile în bani sunt mai mici de 50 de bani și prin majorare când fracțiunile în bani sunt de 50 de bani sau mai mari.”

2. La articolul 8 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) serviciile identificate prin codurile 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 și 2.1.4 din anexă;”

3. La articolul 8 alineatul (1), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

„i) serviciile prevăzute la cap. 1 și 2 din anexă, respectiv serviciile API prevăzute la codurile 3.1.7, 3.1.8, 3.1.9, 3.1.10 și 3.1.11, solicitate de persoanele autorizate care realizează lucrări de înregistrare sistematică;”

4. La articolul 8 alineatul (1), litera j) se modifică și va avea următorul cuprins:

„j) serviciile identificate prin codurile 1.1.4, 1.2.1, 1.2.5, 2.7.1, 2.7.2, 2.7.5, 2.7.7 și 2.7.10 din anexă, necesare efectuării și avizării expertizelor tehnice judiciare în specialitatea topografie, geodezie și cadastru, atât în regim normal, cât și în regim de urgență;”

5. La articolul 8 alineatul (1), litera n) se modifică și va avea următorul cuprins:

„n) serviciile de recepție și înființare a cărții funciare pentru imobilele din planul parcelar, recepția documentațiilor cadastrale de actualizare a informațiilor tehnice aferente imobilelor din planul parcelar;”

6. La articolul 8 alineatul (1), după litera r) se introduce o nouă literă, litera s), cu următorul cuprins:

„s) serviciile identificate cu codurile 2.7.2 și 2.7.7 din anexă, atunci când solicitanții sunt înșiși proprietarii imobilelor sau sunt reprezentanții primăriilor/consiliilor județene, în numele proprietarilor și în vederea emiterii de acte administrative sau desfășurării de activități specifice, doar pentru imobilele din circumscripția teritorială a unității administrativ-teritoriale (UAT-ului)/județului respectiv. Furnizarea online, prin intermediul sistemului informatic al Agenției Naționale, se va efectua gratuit, începând cu data de 2 iunie 2025.”

7. În anexă, la capitolul 3 „Servicii furnizate în baza unui abonament”, grupa de servicii „Conținutul cărții funciare”, punctele 3.1.7-3.1.11 se modifică și vor avea următorul cuprins:

3.1.7	Interogare API, Pachet 1(*)	0	lună	Nota ²⁹⁾ + nota ³⁴⁾
3.1.8	Interogare API, Pachet 2(*)	1.000	lună	Nota ³⁰⁾ + nota ³⁴⁾
3.1.9	Interogare API, Pachet 3(*)	1.500	lună	Nota ³¹⁾ + nota ³⁴⁾
3.1.10	Interogare API, Pachet 4(*)	3.000	lună	Nota ³²⁾ + nota ³⁴⁾
3.1.11	Interogare API, Pachet 5(*)	3.000	lună	Nota ³³⁾ + nota ³⁴⁾ ”

8. În anexă, paragraful marcat (*) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(*) Servicii de interogare dinamică pe baza unor componente API (*application programming interface*). Se furnizează conform seturilor de date precizate la notele de subsol ²⁹⁾-³⁵⁾ și în limitele unei licențe de utilizare.”

9. În anexă, nota de subsol ³⁴⁾ se modifică și va avea următorul cuprins:

„³⁴⁾ Pentru acordarea dreptului de acces la setul de date solicitat, solicitantul trebuie să dovedească îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege și actele normative

subsecvente, inclusiv pentru entitățile care se află sub incidența art. 3 alin. (6), (6¹), (6³) și (7) și art. 50 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, detaliate în ordinul directorului general al Agenției Naționale privind aprobarea condițiilor de acces la platforma, seturile de date și serviciile online ale sistemului integrat de cadastru și carte funciară. Analiza gradului de conformitate cu condițiile cerute se realizează pe baza cererii depuse, împreună cu anexele atașate cererii.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 7 aprilie 2025.

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

Laurențiu-Alexandru Blaga

București, 27 martie 2025.

Nr. 441.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 43

din 17 februarie 2025

Dosar nr. 2.576/1/2024

Eleni Cristina Marcu	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Ilie Iulian Dragomir	— judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu	— judecător la Secția penală
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Elena Barbu	— judecător la Secția penală
Gheorghe Valentin Chitidean	— judecător la Secția penală
Adriana Ispas	— judecător la Secția penală
Mircea Mugurel Șelea	— judecător la Secția penală

1. Pe rol se află Dosarul nr. 2.576/1/2024, având ca obiect sesizarea formulată de către Tribunalul Vâlcea — Secția penală prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară judecătorul care în cursul urmăririi penale a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală?”

2. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 34 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare.

3. Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Eleni Cristina Marcu.

4. Conform dispozițiilor art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată a participat domnul Costin Cristian Pușcă, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite.

5. Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, domnul Andrei Claudiu Rus, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în prezent delegat la Ministerul Justiției.

6. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie.

7. Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 2.576/1/2024 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

8. De asemenea, a menționat că la dosarul cauzei au fost transmise puncte de vedere de către curțile de apel, Facultatea de Drept a Universității de Vest din Timișoara și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

9. În continuare, s-a învederat că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost înaintat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

10. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constatând că nu sunt cereri sau excepții de formulat, a solicitat doamnei procuror să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 2.576/1/2024.

11. Doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie a arătat că procurorul general, deși a susținut că sunt clare dispozițiile art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, a considerat că sunt îndeplinite toate cele patru condiții de admisibilitate, inclusiv cea privind existența unei veritabile chestiuni de drept, întrucât au fost identificate instanțe care au interpretat în mod diferit dispozițiile legale.

12. În acest sens a susținut că instanța supremă va aprecia cu privire la admisibilitatea sesizării.

13. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Eleni Cristina Marcu, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

14. Prin Încheierea din data de 6 noiembrie 2024, Tribunalul Vâlcea — Secția penală, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară judecătorul care în cursul urmăririi penale a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală?”

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

Codul de procedură penală

Art. 3. — Separarea funcțiilor judiciare

„(1) În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare:

- a) funcția de urmărire penală;
- b) funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală;
- c) funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată;
- d) funcția de judecată.

(2) Funcțiile judiciare se exercită din oficiu, în afară de cazul când, prin lege, se dispune altfel.

(3) În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecării potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c).

(4) În exercitarea funcției de urmărire penală, procurorul și organele de cercetare penală strâng probele necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată.

(5) Asupra actelor și măsurilor din cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(6) Asupra legalității actului de trimitere în judecată și probelor pe care se bazează acesta, precum și asupra legalității soluțiilor de netrimitere în judecată se pronunță judecătorul de cameră preliminară, în condițiile legii.

(7) Judecata se realizează de către instanță, în complete legal constituite.”

Art. 53. — Competența judecătorului de drepturi și libertăți

„Judecătorul de drepturi și libertăți este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează, în cursul urmăririi penale, cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind:

- a) măsurile preventive;
- b) măsurile asigurătorii;
- c) măsurile de siguranță cu caracter provizoriu;
- d) actele procurorului, în cazurile expres prevăzute de lege;
- e) încuviințarea perchezițiilor, a folosirii metodelor și tehnicilor speciale de supraveghere sau cercetare ori a altor procedee probatorii potrivit legii;
- f) procedura audierii anticipate;
- g) alte situații expres prevăzute de lege.”

Art. 54. — Competența judecătorului de cameră preliminară

„Judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia:

- a) verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror;
- b) verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală;
- c) soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată;
- d) soluționează alte situații expres prevăzute de lege.”

Secțiunea a 6-a — Incompatibilitatea și strămutarea

Art. 64 — Incompatibilitatea judecătorului

„(1) Judecătorul este incompatibil dacă:

- a) a fost reprezentant sau avocat al unei părți ori al unui subiect procesual principal, chiar și în altă cauză;
- b) este rudă sau afin, până la gradul al IV-lea inclusiv, ori se află într-o altă situație dintre cele prevăzute la art. 177 din Codul penal cu una dintre părți, cu un subiect procesual principal, cu avocatul ori cu reprezentantul acestora;
- c) a fost expert sau martor, în cauză;
- d) este tutore sau curator al unei părți sau al unui subiect procesual principal;
- e) a efectuat, în cauză, acte de urmărire penală sau a participat, în calitate de procuror, la orice procedură desfășurată în fața unui judecător sau a unei instanțe de judecată;
- f) există o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea judecătorului este afectată.

(2) Nu pot face parte din același complet de judecată judecătorii care sunt soți, rude sau afini între ei, până la gradul al IV-lea inclusiv, ori se află într-o altă situație dintre cele prevăzute la art. 177 din Codul penal.

(3) Judecătorul care a participat la judecarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale de atac sau la rejudecarea cauzei după desființarea ori casarea hotărârii.

(4) Judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac.

(5) Judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac.

(6) Judecătorul care s-a pronunțat cu privire la o măsură supusă contestației nu poate participa la soluționarea contestației.”

Titlul II — Camera preliminară

Art. 342. — Obiectul procedurii în camera preliminară

„Obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.”

Capitolul I¹ — Contestația privind durata procesului penal

Art. 488¹. — Introducerea contestației

„(1) Dacă activitatea de urmărire penală sau de judecată nu se îndeplinește într-o durată rezonabilă, se poate face contestație, solicitându-se accelerarea procedurii. (...)”

Art. 488². — Competența de soluționare

„(1) Competența de soluționare a contestației aparține după cum urmează:

- a) în cauzele penale aflate în cursul urmăririi penale, judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță;
- b) în cauzele penale aflate în cursul judecății sau în căile de atac, ordinare ori extraordinare, instanței ierarhic superioare celei pe rolul căreia se află cauza.

(2) Când procedura judiciară cu privire la care se formulează contestația se află pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, competența de soluționare a contestației aparține unui alt complet din cadrul aceleiași secții.”

III. Expunerea succintă a cauzei

15. Tribunalul Vâlcea — Secția penală este investit, în ultim grad de jurisdicție, cu soluționarea contestației formulate de contestatorul-inculpat P.P. împotriva încheierii nr. 223 din 11.09.2024, pronunțată în Dosarul nr. 949/198/2024/a1 al Judecătoriei Brezoi, în care inculpatul a fost trimis în judecată prin Rechizitoriul nr. 73/P/2020 din 30.04.2024 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Brezoi pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) din Codul penal.

16. Prin încheierea contestată s-a dispus, în baza art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, respingerea cererilor și excepțiilor formulate de inculpatul P.P., ca neîntemeiate; în baza art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală, s-a constatat competența și legalitatea sesizării instanței cu Rechizitoriul nr. 73/P/2020 din 30.04.2024 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Brezoi, legalitatea administrării probelor și efectuării actelor de către organele de urmărire penală și s-a dispus începerea judecății cauzei privind pe inculpatul P.P., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) din Codul penal.

17. Răspunzând cererilor și excepțiilor formulate de inculpat, judecătorul de cameră preliminară din cadrul primei instanțe a constatat că rechizitoriul este regulamentar întocmit, fapta fiind suficient descrisă, în accepțiunea normelor edictate de legiuitorul român, și întocmit cu respectarea dispozițiilor prevăzute de art. 328-331 din Codul de procedură penală, fiind verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de prim-procuror Parchetului de pe lângă Judecătoria Brezoi, probele fiind administrate legal, cu respectarea dispozițiilor art. 100 și 101 din Codul de procedură penală. Totodată, prin aceeași încheiere, judecătorul de cameră preliminară a reținut că judecătoria este competentă, din punct de vedere material, să soluționeze cauza conform plenitudinii de jurisdicție prevăzute de art. 35 alin. (1) din Codul de procedură penală.

18. Împotriva Încheierii nr. 223 din 11.09.2024, pronunțată în Dosarul nr. 949/198/2024/a1 al Judecătoriei Brezoi, a formulat contestație inculpatul P.P., înregistrată pe rolul Tribunalului Vâlcea la data de 24.09.2024, cu numărul 949/198/2024/a1, fără a fi motivată în scris.

19. La termenul din data de 30 octombrie 2024, tribunalul, din oficiu, a pus în discuție incidența cazului de nulitate absolută

prevăzut de art. 281 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală cu referire la art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, determinat de exercitarea de către judecătorul de cameră preliminară, în cursul urmăririi penale, a funcției de judecător de drepturi și libertăți investit cu soluționarea unei contestații privind durata procesului, precum și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară judecătorul care în cursul urmăririi penale a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală?”

20. Tribunalul Vâlcea — Secția penală, prin Încheierea din data de 6 noiembrie 2024, a constatat îndeplinite toate cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală și a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se statueze asupra problemei de drept și, în baza art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală, s-a dispus suspendarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept invocate.

IV. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

21. Instanța de trimitere, subsecvent expunerii pe scurt a chestiunii de drept și a celor două interpretări cu privire la aceasta, a prezentat opinia instanței investite cu soluționarea cauzei.

22. Completul de doi judecători de cameră preliminară investit cu soluționarea cauzei a apreciat că nu există nicio incompatibilitate a judecătorilor care au compus instanța investită cu soluționarea contestației prevăzute de art. 488¹ și următoarele din Codul de procedură penală de a soluționa aceeași cauză în procedura camerei preliminare sau de judecată, astfel că o incompatibilitate *de plano* doar a judecătorului de drepturi și libertăți impusă ca efect exclusiv al unei interpretări excesiv de formaliste a art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală ar fi total lipsită de sens.

V. Jurisprudența instanțelor naționale

23. Din răspunsurile transmise de către instanțele judecătorești consultate au rezultat două orientări jurisprudențiale.

24. **Într-o primă orientare, majoritară**, s-a apreciat că judecătorul care în cursul urmăririi penale a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară.

25. În argumentarea opiniei exprimate instanțele au apreciat, în esență, că, potrivit art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, competența de soluționare a contestației privind durata procesului penal, în cauzele penale aflate în cursul urmăririi penale, aparține judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, iar prin dispozițiile art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac.

26. Având în vedere faptul că dispozițiile legale care reglementează cazurile de incompatibilitate, expres și limitativ prevăzute de lege, au caracter imperativ, s-a apreciat că nu se poate face distincție între activitățile procesuale specifice efectuate în cauză în calitate de judecător de drepturi și libertăți, iar în raport cu dispozițiile art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa în celelalte faze procesuale, respectiv camera preliminară și fond, fiind incompatibil chiar și în ipoteza în care a soluționat exclusiv o contestație privind durata procesului penal în faza de urmărire penală.

27. În **cea de-a doua orientare, minoritară**, s-a apreciat că nu este incompatibil să participe la procedura de cameră

preliminară judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal, în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală.

28. În susținerea acestei opinii s-a arătat, în esență, că participarea unui judecător la soluționarea unei contestații privind tergiversarea cauzei nu poate fi asimilată situației în care judecătorul de drepturi și libertăți a exercitat funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală, pentru a fi incident cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală la soluționarea procedurii de cameră preliminară.

VI. Examenul jurisprudenței în materie

Jurisprudența națională relevantă

29. În materialul transmis de curțile de apel au fost identificate mai multe hotărâri judecătorești relevante pentru problema de drept care face obiectul sesizării.

30. În ceea ce privește prima orientare, majoritară, potrivit căreia judecătorul care în cursul urmăririi penale a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară, au fost transmise încheieri de către Tribunalul Vrancea, Judecătoria Petroșani, Judecătoria Roman, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Focșani, Judecătoria Iași, Judecătoria Râmnicu Vâlcea, Judecătoria Deta, Judecătoria Oravița, Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Călărași, Judecătoria Găești și Judecătoria Medgidia.

31. Opinia conform căreia că nu este incompatibil să participe la procedura de cameră preliminară judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal, în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală, se reflectă în numai două hotărâri transmise de către Curtea de Apel Timișoara și de către Judecătoria Râmnicu Vâlcea.

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

32. Din perspectiva deciziilor de speță, la nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate *Încheierea din data de 7 martie 2023*, prin care s-a constatat că este incident cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, potrivit căruia judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac, și *Încheierea din data de 21 septembrie 2018*, prin care s-a constatat că nu există situația de incompatibilitate înveredată care să atragă cazul de incompatibilitate invocat, respectiv cel prevăzut la art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală.

33. În ceea ce privește deciziile obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate decizii relevante pentru problema de drept supusă analizei.

VII. Opinia specialiștilor consultați

34. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

35. *Departamentul de drept public din cadrul Facultății de Drept a Universității de Vest din Timișoara* a opinat, în principal, în sensul inadmisibilității sesizării, având în vedere că nu sunt îndeplinite cerințele privind obiectul sesizării instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, astfel cum au fost dezvoltate în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală, întrucât nu există o veritabilă problemă de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea instanței supreme, iar soluționarea pe fond a cauzei nu depinde de răspunsul la întrebarea prealabilă formulată.

36. În ceea ce privește fondul problemei care face obiectul sesizării, a susținut că judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe în aceeași cauză la procedura de cameră preliminară.

VIII. Punctul de vedere exprimat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

37. Ministerul Public a apreciat că judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară.

38. În ceea ce privește condițiile de admisibilitate, Ministerul Public a susținut că sesizarea este admisibilă, solicitarea îndeplinind toate condițiile legale în acest sens. Pe fondul chestiunii de drept, a susținut că dispozițiile art. 53 din Codul de procedură penală reglementează competența judecătorului de drepturi și libertăți, acesta având, ca expresie a principiului accesului liber la justiție, o competență exclusivă în faza de urmărire penală, fiind singurul judecător care soluționează cererile, propunerile, plângerile, contestațiile ori alte sesizări formulate în cursul urmăririi penale.

39. Astfel, a apreciat că din interpretarea dispozițiilor legale privind competența judecătorului de drepturi și libertăți [art. 3 alin. (1) lit. b) și alin. (5) din Codul penal, art. 308 din Codul de procedură penală, art. 284 alin. (4) din Codul de procedură penală, art. 70 alin. (7) din Codul de procedură penală] și incompatibilitatea judecătorului de drepturi și libertăți [art. 3 alin. (3) și art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală] reiese, cu claritate, că exercitarea funcției de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală este în mod absolut incompatibilă cu exercitarea funcției de verificare a legalității trimiterii în judecată și a funcției de judecată, această incompatibilitate decurgând din principiul separării funcțiilor judiciare.

40. Prin instituirea, ca noutate, prin Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală a principiului separării funcțiilor judiciare, legiuitorul a gândit și a restabilit locul și rolul fiecărui organ judiciar și a introdus noi instituții, pe poziții și competențe care să garanteze separarea funcțiilor judiciare în procesul penal, cu scopul de a asigura desfășurarea operativă a procedurilor, imparțialitatea și credibilitatea, în exercitarea atribuțiilor fiecărui organ judiciar.

41. Astfel, instituirea incompatibilității ce decurge din exercitarea funcțiilor judiciare nu a avut rațiuni legate de antamarea unor analize ce vizează indiciile săvârșirii unei infracțiuni ori emiterea de dispoziții cu privire la existența sau inexistența unor probe ce atestă săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană, orice astfel de aprecieri adăugând la lege.

42. Dispozițiile art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală prevăd în termeni clari și categorici interdicția pentru judecătorul de drepturi și libertăți de a participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară sau la judecata în fond sau în căile de atac.

43. Prin urmare, legiuitorul nu a realizat o distincție între activitățile în concret realizate de judecătorul de drepturi și libertăți de natură să atragă incompatibilitatea, concluzia fiind că orice activități realizate de judecătorul de drepturi și libertăți, deci atât procedurile ce privesc funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, cât și celelalte proceduri ce excedează acestei funcții, atrag incompatibilitatea sa de a participa la procedura de cameră preliminară sau la judecata în fond ori căi de atac.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

44. Judecătorul-raportor a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu

sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

45. În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

46. În raport cu textul legal evocat, se constată că admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea, în mod cumulativ, a următoarelor cerințe:

— întrebarea să fie formulată în cursul judecății de un complet al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al unei curți de apel sau al unui tribunal investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării;

— existența unei veritabile chestiuni de drept, care să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

47. Prima condiție menționată este îndeplinită, întrucât Tribunalul Vâlcea — Secția penală este investit, în ultim grad de jurisdicție, cu soluționarea contestației declarate de contestatorul-inculpat P.P. împotriva Încheierii nr. 223 din 11.09.2024, pronunțată în Dosarul nr. 949/198/2024/a1 al Judecătoriei Brezoi, în procedura de cameră preliminară.

48. De asemenea, rezolvarea dată chestiunii de drept expuse în încheierea de sesizare este susceptibilă a avea consecințe juridice directe asupra modului de soluționare a fondului cauzei, având în vedere că incompatibilitatea judecătorului de cameră preliminară atrage sancțiunea nulității absolute, aspect care se răsfrânge asupra hotărârii judecătorești prin care se soluționează fondul cauzei.

49. Însă, în ceea ce privește cea de-a treia condiție prevăzută de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală privind admisibilitatea sesizării, se constată că aceasta este întrunită numai parțial, strict la împrejurarea că prezenta chestiune de drept cu a cărei dezlegare a fost sesizată instanța supremă nu a primit o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă anterioară sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, nefiind îndeplinită condiția privind existența unei chestiuni de drept reale, veritabile, susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu.

50. Scopul reglementării art. 475 din Codul de procedură penală este preîntâmpinarea apariției practicii neunitare, titulari ai cererii de sesizare fiind doar instanțele, acestea având un drept suveran de a aprecia asupra sesizării, atunci când completul sesizat constată că, în procesul deliberării, interpretarea normelor de drept constituie o dificultate.

51. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut, prin Decizia nr. 6 din 2 martie 2016 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016), că „(...) sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție conform art. 475 din Codul de procedură penală trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Pe cale de consecință, este admisibilă întrebarea, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, doar în cazul unei dificultăți reale de interpretare a textelor de lege, care este de

natură a naște o îndoială rezonabilă asupra conținutului acestora”.

52. De asemenea, reiterând propria jurisprudență, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut, prin Decizia nr. 19 din 14 iunie 2017 (*publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 29 iunie 2017*), că „(...) în situația în care o simplă lectură a textelor legale a căror interpretare se solicită este suficientă pentru a înțelege voința legiuitorului, o intervenție din partea instanței supreme nu este necesară (*Decizia nr. 19 din 27 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 1 noiembrie 2016*)”.

53. S-a apreciat de către instanța supremă în dezvoltarea înțelesului noțiunii de „chestiune de drept” că „numai o problemă de drept de o dificultate rezonabilă și de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite legitimează concursul dat tribunalelor și curților de apel de către instanța supremă într-o cauză pendinte” (*Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1057 din 28 decembrie 2016; Decizia nr. 12 din 11 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 19 aprilie 2024*).

54. În scopul delimitării mai exacte a problemelor de drept ce pot face obiectul procedurii prealabile, instanța supremă a statuat că dificultățile rezonabile de interpretare se estompează pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, concretizată într-o practică judiciară consacrată, existând jurisprudența instanței supreme în materia respectivă ori jurisprudența și doctrina în materie care oferă suficiente repere, opiniile izolate sau pur subiective nefiind apte să declanșeze mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile (*Decizia nr. 2 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2018; Decizia nr. 9 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 696 din 9 august 2018*).

55. În același context s-a afirmat că nu se poate folosi procedura hotărârii prealabile „dacă aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât să nu lase loc niciunei îndoieli rezonabile cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate în cauză” (*Decizia nr. 17 din 17 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 18 mai 2021*).

56. Raportând aceste principii jurisprudențiale la circumstanțele prezentei cauze, se constată că dispozițiile art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală nu generează niciun fel

de dificultăți de interpretare, textul fiind clar, lipsit de orice echivoc, incompatibilitatea prevăzută de acesta fiind una obiectivă, decurgând din funcția judiciară și nesusceptibilă de excepții.

57. De altfel, problema de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție nu reprezintă o veritabilă chestiune de drept deoarece nu există o reală neclaritate, lecturarea normelor juridice incidente fiind suficientă pentru a înțelege voința legiuitorului, fără a fi necesară o dezlegare din partea instanței supreme în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile. Existența unei interpretări clare și neechivoce a normei este relevată și de faptul că majoritatea covârșitoare a instanțelor au comunicat aceeași interpretare a normei care este similară cu cea comunicată și de specialiștii în drept și Ministerul Public, respectiv că judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe în aceeași cauză la procedura de cameră preliminară.

58. Pentru argumentele ce precedă se apreciază că simpla lectură a prevederilor cuprinse în art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală este lămuritoare, legiuitorul având în vedere în integralitate atribuțiile judecătorului de drepturi și libertăți, fără a se recurge la o ierarhizare a importanței acestora, astfel încât nu se impune intervenția instanței supreme prin mecanismul întrebării prealabile.

59. Pentru considerentele expuse, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 și 476 din Codul de procedură penală, va respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Vâlcea — Secția penală în Dosarul nr. 949/198/2024/a1 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară judecătorul care în cursul urmăririi penale a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală?”

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Vâlcea — Secția penală în Dosarul nr. 949/198/2024/a1 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Este incompatibil, în temeiul art. 64 alin. (4) din Codul de procedură penală, să participe la procedura de cameră preliminară judecătorul care în cursul urmăririi penale a soluționat, în calitate de judecător de drepturi și libertăți, exclusiv o contestație privind durata procesului penal în condițiile art. 488² alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și art. 488⁶ alin. (2) din Codul de procedură penală?”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 februarie 2025.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
ELENI CRISTINA MARCU

Magistrat-asistent,
Costin Cristian Pușcă

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 52

din 24 februarie 2025

Dosar nr. 2.279/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 2.279/1/2024, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Brașov — Secția I civilă în Dosarul nr. 3.081/62/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la această problemă de drept.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Tribunalul Brașov — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 2 octombrie 2024, în Dosarul nr. 3.081/62/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Stabilirea sporului pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018), precum și a condițiilor de acordare a acestuia la procentul de 75% în favoarea reclamantilor, raportat la principiile egalității și nediscriminării reglementate de art. 6 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017), și la reglementările internaționale în materie de discriminare.

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 18 octombrie 2024, cu nr. 2.279/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 24 februarie 2025.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

10. *Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare*

Art. 6. — Principii

„Art. 6. — Sistemul de salarizare reglementat prin prezenta lege are la bază următoarele principii: (...)”

b) principiul nediscriminării, în sensul eliminării oricăror forme de discriminare și instituirii unui tratament egal cu privire la personalul din sectorul bugetar care prestează aceeași activitate și are aceeași vechime în muncă și în funcție;

c) principiul egalității, prin asigurarea de salarii de bază egale pentru muncă cu valoare egală; (...)”

Anexa nr. II — Familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială” — capitolul II: Reglementări specifice personalului din sănătate, din unitățile de asistență medico-socială și din unitățile de asistență socială/servicii sociale

„Art. 7. — (1) În raport cu condițiile în care se desfășoară activitatea, pot fi acordate, pentru personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale, cu respectarea prevederilor legale, următoarele categorii de sporuri: (...)”

b) pentru condiții deosebit de periculoase: (...) asistență medicală de urgență și transport sanitar, acordată prin serviciile de ambulanță și structurile de primire a urgențelor (UPU — SMURD, UPU, CPU), secții și compartimente de ATI, de terapie intensivă și de terapie acută (...), cuantumul sporului este de până la 85% din salariul de bază. Nivelul sporului se stabilește de conducerea fiecărei unități sanitare cu personalitate juridică, de comun acord cu sindicatele reprezentative semnatare ale contractului colectiv de muncă la nivel de sistem sanitar și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetul de venituri și cheltuieli; (...)”

(3) Locurile de muncă, categoriile de personal, mărimea concretă a sporului, precum și condițiile de acordare a acestora se stabilesc de către ordonatorul de credite, cu consultarea sindicatelor sau, după caz, a reprezentanților salariaților, în limita prevederilor din regulamentul elaborat potrivit prezentei legi, având la bază buletinele de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens. (...)”

11. *Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare*

„Art. 12. — (1) Nominalizarea personalului care beneficiază de spor pe locuri de muncă, categoriile de personal, mărimea concretă a sporului, precum și condițiile de acordare se stabilesc de ordonatorul de credite, cu consultarea sindicatelor reprezentative la nivel de unitate/sindicatelor afiliate la o federație reprezentativă pe grup de unități/sector sau, după caz, a reprezentanților salariaților, în limita prevederilor din prezentul regulament-cadru.”

Anexa nr. II — Mărimea sporului pentru condiții deosebit de periculoase acordat în baza prevederilor art. 7 alin. (1) lit. b) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare

„Articol unic. — Personalul care își desfășoară activitatea în condiții deosebit de periculoase beneficiază de sporul prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. b) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

A. Spor de la 55% până la 85% din salariul de bază: (...)

17. personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din secții și compartimente cu paturi de ATI și de terapie intensivă. (...)

Nivelul sporului se stabilește de conducerea fiecărei unități sanitare cu personalitate juridică, de comun acord cu sindicatele reprezentative la nivel de unitate/sindicatelor afiliate la o federație reprezentativă pe grup de unități/sector și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetul de venituri și cheltuieli.”

III. Expunerea succintă a procesului

12. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Brașov — Secția I civilă cu nr. 3.081/62/2023, reclamantii — personal contractual, în contradictoriu cu pârâul Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov, au solicitat să se constate existența unei situații de discriminare între reclamantii și ceilalți angajați ai secției ATI din cadrul spitalului privind cuantumul sporului pentru condiții deosebit de periculoase; să fie obligat pârâul la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase în favoarea reclamantilor, în cuantum de 75%, începând cu data de 1 ianuarie 2021 (cu mențiunea că pentru unul dintre reclamantii data este 1 iunie 2022); să fie obligat pârâul să plătească, începând cu data de 1 octombrie 2021 (cu mențiunea anterioară), diferența între salariul cuvenit și cel încasat, sume actualizate cu rata inflației și cu dobânda legală până la data plății.

13. În motivare s-a arătat că reclamantii au calitatea de personal contractual, fiind angajați ai Secției ATI și compartimentelor ATI (ORL, oftalmologie, urologie), potrivit contractului individual de muncă și fișei postului, fiind încadrați ca medici, asistenți, infirmiere și îngrijitoare. În fapt, își desfășoară activitatea în Pavilionul Tractorul din cadrul spitalului pârât. Până în luna martie 2018 au primit spor pentru condiții deosebit de periculoase în procent de 75%. În martie 2018, cuantumul a fost redus la 55%. În perioada pandemiei, personalul încadrat în cadrul secției/compartimentelor ATI a beneficiat de sporurile prevăzute de legislația în vigoare la acel moment.

14. Pentru asistente, infirmiere și îngrijitoare s-a revenit la acordarea sporului în cuantum de 55%, începând cu data de 1 octombrie 2021, iar pentru medicii angajați în cadrul secției, începând cu luna iunie 2022.

15. Reclamantii au susținut că s-a încercat soluționarea pe cale amiabilă a situației. Au arătat că, în aceste condiții, este evident că acordarea sporului în mod diferențiat este nelegală, discriminatorie.

16. Pârâul a formulat întâmpinare, prin care a susținut că activitatea secțiilor și compartimentelor de anestezie și terapie intensivă (ATI) din spitale se desfășoară conform Regulamentului de organizare și funcționare a secțiilor și compartimentelor de anestezie și terapie intensivă din unitățile sanitare, aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.500/2009, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 1.500/2009*).

17. Potrivit ordinului sus-menționat, prin sintagma „anestezie și terapie intensivă” se înțelege specialitatea medicală care asigură: condițiile necesare pentru desfășurarea actului

chirurgical, îngrijirea perioperatorie și terapia durerii, alte proceduri diagnostice și/sau terapeutice, prin mijloace farmacologice și tehnice specifice; suportul indispensabil pacientului critic pentru evaluarea și tratamentul disfuncțiilor și/sau leziunilor acute de organ care amenință viața.

18. În temeiul acestui ordin, Secția ATI a spitalului pârât este încadrată în categoria I — nivel de competență extinsă.

19. Potrivit Regulamentului-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din secții și compartimente cu paturi de ATI și de terapie intensivă beneficiază de sporul de la 55% până la 85% din salariul de bază pentru condiții deosebit de periculoase acordat în baza prevederilor art. 7 alin. (1) lit. b) capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017.

20. Pârâtul a decis acordarea defalcată a sporului pentru condiții deosebit de periculoase în funcție de complexitatea cazuisticii și a condițiilor de lucru. Astfel, pe Compartimentul ATI — Pavilionul Tractorul s-a decis acordarea sporului de 55%. Consideră că față de reclamanți nu a fost încălcat principiul nediscriminării, atât timp cât aceștia desfășoară activitate de anestezie și terapie intensivă cu un grad mai scăzut de complexitate față de personalul din cadrul Secției clinice ATI — Pavilionul central, raportat la număr de pacienți, cazuistică, dotare, complexitate patologii, lipsa gărzii etc.

21. La termenul din 18 septembrie 2024, instanța de apel a pus în discuția părților incidența în cauză a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

22. Prin Încheierea pronunțată la 2 octombrie 2024 s-au dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și suspendarea cauzei.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

23. Instanța de trimitere a constatat admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, motivat de faptul că obiectul litigiului privește stabilirea drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

24. Părțile nu au exprimat un punct de vedere asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept

25. Completul investit cu soluționarea cauzei în Dosarul nr. 3.081/62/2023 a apreciat că problema ce se cere a fi lămurită este aceea dacă reclamanții din prezenta cauză sunt îndreptățiți să beneficieze de sporul pentru condiții periculoase de 75% de care au mai beneficiat și care în prezent a fost redus de angajator la 55%.

26. Sporurile ce li se cuvin reclamanților sunt prevăzute în Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, respectiv spor de la 55% până la 85% din salariul de bază, pentru personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din secții și compartimente cu paturi de ATI și de terapie intensivă, dispozițiile legale neprevăzând un procent fix de 75% pentru toate secțiile spitalului care au specific diferit și pacienți cu patologii diferite.

27. Stabilirea cuantumului exact și concret al sporului a fost lăsată de legiuitor la aprecierea conducerii fiecărei unități sanitare, cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetul de venituri și cheltuieli.

28. Astfel, valoarea sporului pentru condiții periculoase este supusă negocierii, dar și condiției ca aceasta să se încadreze în bugetul de venituri și cheltuieli, fără a depăși procentul de 30%

din suma salariilor de bază pe ordonatorul principal de credite, iar angajatorul poate să aprecieze asupra diferențierii acordării sporurilor la nivelul spitalului.

29. În consecință, sporul pentru condiții de muncă se poate acorda categoriilor de personal nominalizate numai atunci când sunt îndeplinite condițiile legale stabilite, în cuantumul stabilit conform prevederilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018*), și cu condiția încadrării cumulative atât în cheltuielile de personal aprobate prin bugetul propriu, cât și în limitele impuse de ordonatorul principal de credite, în baza prevederilor art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017.

30. Potrivit prevederilor art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, coroborate cu cele ale art. 3 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, ordonatorii de credite au obligația să stabilească sporurile și răspund, în condițiile art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale art. 42 din Legea-cadru nr. 153/2017, atât de stabilirea nivelului sporurilor, cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate prin bugetul propriu, cât și de respectarea limitelor impuse de ordonatorul principal de credite în baza art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017.

31. La nivelul spitalului pârât, pentru compartimentele în care lucrează reclamanții s-a decis acordarea defalcată a sporului pentru condiții deosebit de periculoase, în funcție de complexitatea cazuisticii și a condițiilor de lucru.

32. Analizând îndeplinirea acestor criterii, instanța de trimitere a apreciat că acordarea sporurilor în cuantumuri diferite pentru fiecare secție a spitalului nu poate fi interpretată ca o discriminare, așa cum susțin, în mod nefondat, reclamanții, întrucât sunt secții complet diferite, cu specialități diferite și activitate diferită.

33. Nu constituie discriminare stabilirea unor sporuri diferite pentru angajații diferitelor compartimente din cadrul aceleiași angajator, având în vedere faptul că acesta stabilește sporurile cuvenite angajaților diferitelor compartimente în baza unor criterii obiective (risc de expunere la îmbolnăviri, numărul de pacienți și de paturi etc.). Având în vedere gradul scăzut de ocupare a paturilor în Compartimentul ATI — Pavilion Tractorul, nu se justifică majorarea valorii sporului pentru condiții periculoase acordat reclamanților.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

34. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în problema de drept ce face obiectul sesizării.

35. Astfel, practica judiciară pertinentă transmisă de către majoritatea curților de apel și opiniile exprimate de cele mai multe dintre colectivele de judecători sunt în sensul că acordarea sporului în mod diferențiat este legală și nu se circumscrie unei încălcări a principiului nediscriminării.

36. Sporul se acordă de către angajator, între limitele prevăzute de lege, tot angajatorului revenindu-i atributul de a aprecia asupra procentului acordat, el fiind cel care, în raport cu activitatea desfășurată, specificul activității din compartimentul vizat, numărul de pacienți și cazuistica acestui compartiment, dotarea tehnică, complexitatea patologiilor, lipsa gărzilor ATI etc., poate dispune acordarea unui procent al sporului mai mic decât în alt compartiment ATI, în care activitatea este mult mai complexă.

37. Stabilirea unor criterii în raport cu care se acordă un anumit procent, în marja prevăzută de lege, nu se circumscrie unei încălcări a principiului nediscriminării.

38. În acest sens au pronunțat hotărâri judecătorești și au exprimat opinii teoretice Tribunalul Sibiu — Secția I civilă, Tribunalul Alba — Secția I civilă, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman, Tribunalul Călărași — Secția civilă, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Vaslui.

39. O singură instanță — Tribunalul Iași — Secția I civilă — a apreciat că, în lipsa agreării prin contract colectiv de muncă la nivel de unitate a unei acordări diferențiate a procentului reprezentând spor salarial pentru condiții de muncă identice, aceasta reprezintă o situație de discriminare, inclusiv în sensul Legii-cadru nr. 153/2017, care, deși prevede o marjă a acestui spor „de la 55% până la 85%”, nu prevede posibilitatea acordării diferențiate între salariați de la același loc de muncă.

40. Celelalte curți de apel nu au identificat practică judiciară relevantă și nici nu au comunicat opinii teoretice în problema de drept supusă dezlegării.

41. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii**

42. În procedura de unificare a practicii judiciare a fost pronunțată *Decizia nr. 76 din 18 noiembrie 2024* de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 13 ianuarie 2025, prin care s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 14 alin. (1) lit. a) capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale articolului unic pct. I lit. A din anexa nr. 9 la Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate și asistență socială», aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

Personalul care își desfășoară activitatea în condiții deosebit de periculoase, prevăzut la articolul unic pct. I lit. A din anexa nr. 9 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, salariat potrivit anexei nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, are dreptul la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase de la 50% până la 75% din salariul de bază, prevăzut de art. 14 alin. (1) lit. a) capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 și articolul unic pct. I lit. A din anexa nr. 9 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, în baza buletinelor de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 și Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, obligația stabilirii cuantumului concret al sporului pentru condiții deosebit de periculoase revenind ordonatorului de credite.”

IX. **Jurisprudența Curții Constituționale**

43. Curtea Constituțională nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor legale a căror interpretare se solicită prin prezenta sesizare.

X. **Raportul asupra chestiunii de drept**

44. Judecătorii-raportori au constatat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării, prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în sensul că lipsește cerința existenței unei chestiuni de drept.

XI. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

45. Pentru a evalua dacă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, ce a fost formulată în temeiul dispozițiilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, este aptă să asigure îndeplinirea funcției pentru care a fost concepută, aceea de a pronunța o decizie interpretativă de principiu în scopul de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare la nivel național, se impune în primul rând evaluarea tuturor elementelor sesizării, adică verificarea atât a circumstanțelor care o generează, cât și a condițiilor legale care permit declanșarea mecanismului de interpretare.

46. Analiza condițiilor de admisibilitate se face în temeiul dispozițiilor speciale ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, ce se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal.

47. Potrivit art. 1 alin. (3), „ordonanța de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

48. De asemenea, în art. 3 s-a prevăzut că „dispozițiile art. 1 și 2 se aplică și proceselor în curs la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență”.

49. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 instituie o procedură specială privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, astfel că dispozițiile sale se aplică cu prioritate, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a se completa, în mod corespunzător, cu prevederile Codului de procedură civilă, astfel cum se arată la art. 4 („dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”).

50. În acest context normativ, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate:

— existența unei cauze în curs de judecată, care să privească stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;

- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în primă instanță sau în calea de atac;
- existența unei chestiuni de drept;
- soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;
- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

51. Evaluând elementele sesizării, pentru a stabili dacă se verifică îndeplinirea simultană a tuturor condițiilor care permit declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare, se constată că prezenta sesizare îndeplinește primele două cerințe de admisibilitate.

52. Sesizarea pentru pronunțarea hotărârii prealabile este formulată de completul Tribunalului Brașov — Secția I civilă, investit în primă instanță cu soluționarea acțiunii în litigii de muncă, declanșate de reclamanți — personal contractual din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Brașov.

53. Prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat să se dispună obligarea pârâtului la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase în favoarea reclamanților, în cuantum de 75%, începând cu data de 1 ianuarie 2021 (cu mențiunea că pentru unul dintre reclamanți data este 1 iunie 2022), raportat la principiile egalității și nediscriminării reglementate de art. 6 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, și la plata diferențelor dintre salariul convenit și cel încasat efectiv, sume actualizate cu rata inflației și cu dobânda legală până la data plății.

54. Astfel, pretențiile deduse judecății în cauza în care este formulată sesizarea se circumscriu unor drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

55. Cât privește cea de-a treia condiție legală enunțată, referitoare la existența unei chestiuni de drept, în accepțiunea autonomă dată acestei instituții în mecanismul hotărârii prealabile, susceptibilă de interpretări diferite din partea instanțelor de judecată și, astfel, cu potențial de jurisprudență neunitară, de natură să facă incident mecanismul unificării *a priori* a practicii judiciare, se observă că, prin încheierea de sesizare, instanța de trimitere nu a prezentat niciun argument pentru care a considerat necesar să apeleze la acest remediu al reglării prealabile a jurisprudenței, ci a menționat, la modul general, că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

56. Întrebarea prealabilă cu care a fost sesizată instanța supremă, în cadrul acestui mecanism de unificare, vizează următoarea chestiune: *stabilirea cuantumului sporului pentru condiții deosebit de periculoase* prevăzut de Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, *precum și a condițiilor de acordare a acestuia la procentul de 75% în favoarea reclamanților, raportat la principiile egalității și nediscriminării* reglementate de art. 6 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 și la *reglementările internaționale în materie de discriminare*.

57. Cu alte cuvinte, instanța de trimitere solicită a se stabili dacă personalul contractual încadrat ca medic, asistent, infirmier și îngrijitoare în cadrul Secției ATI și compartimentelor ATI (ORL, oftalmologie, urologie) — Pavilionul Tractorul din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Brașov și care beneficiază de spor pentru condiții deosebit de periculoase în procent de 55% pentru activitatea prestată poate obține

o egalizare a sporului la procentul de 75% achitat personalului din cadrul ATI — Pavilionul central, raportat la principiile egalității și nediscriminării.

58. Aceasta în condițiile în care atât Legea-cadru nr. 153/2017, cât și Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 prevăd faptul că locurile de muncă, categoriile de personal, mărimea concretă a sporului, precum și condițiile de acordare a acestora se stabilesc de către ordonatorul de credite, cu consultarea sindicatelor sau, după caz, a reprezentanților salariaților, în limita prevederilor din regulamentul elaborat potrivit acestei legi, având la bază buletinele de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens, și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetul de venituri și cheltuieli.

59. Împrejurarea că până în martie 2018 a fost recunoscut sporul pentru condiții deosebit de periculoase în procent de 75% întregului personal încadrat în secțiile/compartimentele ATI, în timp ce, începând cu data de 1 octombrie 2021, s-a stabilit un procent diferențiat al sporului, respectiv de 55% pentru personalul încadrat în secțiile/compartimentele ATI — Pavilionul Tractorul, față de 75% pentru personalul încadrat în aceleași secții din Pavilionul central, nu se circumscrie noțiunii de „chestiune de drept”, susceptibilă de o interpretare de principiu, pe calea mecanismului hotărârii prealabile, ci doar într-un aspect al apărării procesuale punctuale, lăsat la stricta apreciere și verificare a instanței investite cu judecata fondului litigiului.

60. O atare concluzie este determinată de faptul că solicitarea formulată de către instanța de trimitere nu cuprinde identificarea unei norme de drept, primară sau secundară, aptă de a genera poziții divergente de interpretare și care să justifice necesitatea dezlegării de principiu, în scopul împiedicării apariției unei jurisprudențe neunitare în materie.

61. Dimpotrivă, întrebarea prealabilă vizează chiar rezolvarea raportului juridic dedus în concret judecății și pronunțarea soluției asupra cererii de chemare în judecată, prin verificarea modului de interpretare și aplicare a legii la circumstanțele de fapt particulare ale cauzei, prerogative care sunt și rămân în puterea suverană a judecătorului cauzei, fiind înglobate funcției jurisdicționale pe care acesta o are de îndeplinit și la care nu îi este permis să renunțe sau să o delege.

62. Aceasta, față de împrejurarea că ceea ce se pune în discuție este obligația, în concret, raportat la datele speței, a instanței de judecată de a cenzura refuzul ordonatorului de credite de acordare a sporului pentru condiții deosebit de periculoase în cuantum de 75% pentru întregul personal contractual angajat în cadrul secțiilor/compartimentelor ATI, în conformitate cu Legea-cadru nr. 153/2017 și Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, raportat la principiile egalității și nediscriminării.

63. Referitor la această cerință, respectiv ca problema supusă interpretării să se identifice într-o chestiune de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut, în jurisprudența sa, că art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”, fiind supusă unei evaluări în concret, din partea instanței supreme, raportat la elementele care legitimează, în aprecierea instanței de trimitere, declanșarea mecanismului de pronunțării hotărârii prealabile.

64. Așa cum s-a arătat și în doctrină, pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul preîntâmpinării unei jurisprudențe neunitare este necesar ca respectiva chestiune de drept să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

65. În jurisprudența dezvoltată de instanța supremă în legătură cu această cerință s-a statuat constant că „în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii”. În acest sens au fost pronunțate, cu titlu de exemplu, deciziile nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016; nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; nr. 52 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 26 septembrie 2017; nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017; nr. 90 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 1 martie 2018, etc.

66. Ca atare, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare sau că și-ar putea extinde efectele după data abrogării lui (prin ultraactivitate), fie că ar intra în coliziune cu principii fundamentale ale dreptului.

67. Ceea ce este definitoriu pentru această procedură este deci dezlegarea de principiu pe care o poate da instanța supremă în legătură cu sensul normei de drept, cu cea mai adecvată interpretare a lui, atunci când este susceptibil de mai multe înțelesuri, astfel încât ulterior, printr-o aplicare corespunzătoare din partea instanțelor, jurisprudența să capete coerență și unitate.

72. În atare situație, nefiind întrunită cerința unei chestiuni de drept, nu se poate reține admisibilitatea accesării mecanismului de unificare a practicii judiciare de către instanța de trimitere.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Brașov — Secția I civilă în Dosarul nr. 3.081/62/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea problemă de drept:

Stabilirea sporului pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare, precum și a condițiilor de acordare a acestuia la procentul de 75% în favoarea reclamantilor, raportat la principiile egalității și nediscriminării reglementate de art. 6 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și la reglementările internaționale în materie de discriminare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 24 februarie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.910	800	290
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.450		320
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.180		470
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	990		110
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.960		360
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.680		340
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.270		120

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	140 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcări actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

